

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. február 10.
(OR. en)

6253/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0027(CNS)

JUSTCIV 21
AL 2
JAIEX 8
JAI 134

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. február 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 64 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA Franciaországnak a családjogi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekről Algériával kötendő kétoldalú megállapodás megtárgyalására való felhatalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 64 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 64 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.2.8.
COM(2023) 64 final

2023/0027 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**Franciaországnak a családjogi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel
kapcsolatos kérdésekről Algériával kötendő kétoldalú megállapodás megtárgyalására
való felhatalmazásáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó uniós vívmányok folyamatos fejlődése a nemzetközi kapcsolatokra is hatással van, mivel e kérdések nagy része immár az EU kizárólagos külső hatáskörébe tartozik, amint azt az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata is megerősíti. Az uniós szabályokat a nemzetközi kötelezettségvállalások különösen akkor érinthetik vagy változtathatják meg, ha az utóbbiak az ilyen szabályok által jelentős részben már szabályozott tárgykörhöz tartoznak¹. Ezzel összefüggésben a tagállamok harmadik országokkal kötendő kétoldalú megállapodásairól folytatott tárgyalások a 662/2009/EK rendelet², a 664/2009/EK tanácsi rendelet³ és az EUMSZ 351. cikke által biztosított különleges mechanizmus által kínált lehetőségekre korlátozódtak.

2016. július 26-i szóbeli jegyzékével Algéria franciaországi nagykövetsége felvette a kapcsolatot Franciaországgal, és tárgyalások megindítását javasolta polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló új kétoldalú megállapodás megkötése céljából. A cél a Franciaország és Algéria között 1962-ben, 1964-ben és 1980-ban megkötött három, már meglévő igazságügyi együttműködési eszköz korszerűsítése és egységes szerkezetbe foglalása volt.

Franciaország 2016. december 8-án kelt levelében a Bizottság engedélyét kérte a polgári és kereskedelmi ügyekben Algériával kötendő kétoldalú megállapodás megtárgyalásához és megkötéséhez. Franciaország hozzáfűzte, hogy még nem született döntés a családjogi kérdéseknek a megállapodásba való felvételéről. Megállapodástervezetet nyújtott be, amely többek között rendelkezéseket tartalmazott az iratkézből, a bizonyításfelvételre, a határozatok elismerésére és végrehajtására, valamint a költségmentességre vonatkozóan. Franciaország elismerte, hogy a megállapodástervezet legalább néhány rendelkezése az EU kizárólagos külső hatáskörébe tartozik.

Franciaország kifejtette, hogy a hatályban lévő régi eszközök már nem képesek hatékonyan kezelni a Franciaország és Algéria közötti nagyon szoros kétoldalú együttműködést, és általános igény mutatkozik arra, hogy ezen eszközök rendelkezései az azonos témákat szabályozó uniós normákhoz igazodjanak. Például nem volt lehetőség iratok ajánlott levélben vagy elektronikus úton történő kézbesítésére. A video-összeköttetésen keresztül történő bizonyításfelvétel sem volt megengedve.

¹ Ld. az Európai Bíróság 1/13. sz. véleményének 73. pontja.

² Az Európai Parlament és a Tanács 662/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a szerződéses és szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog bizonyos kérdéseit érintő, a tagállamok és harmadik országok között létrejövő megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokra és e megállapodások megkötésére vonatkozó eljárás létrehozásáról, *HL L 200., 2009.7.31., 25. o.*

³ A Tanács 664/2009/EK rendelete (2009. július 7.) a házassági ügyekben, a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban, valamint a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, továbbá a tartással kapcsolatos ügyekben alkalmazandó jogról szóló, a tagállamok és harmadik országok között létrejövő megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokra és e megállapodások megkötésére vonatkozó eljárás létrehozásáról, *HL L 200., 2009.7.31., 46. o.*

A Franciaország és Algéria közötti kivételes gazdasági, kulturális, történelmi, társadalmi és politikai kapcsolatok elismerése mellett azonban a Bizottság megjegyezte, hogy a harmadik államokkal folytatott igazságügyi együttműködése során az EU nagymértékben támaszkodik a meglévő – például a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia (HCCH) által létrehozott – többoldalú keretre. Ez az előnyös rendszer biztosítja, hogy ugyanaz a jogi keret vonatkozzon számos, különböző jogi háttérrel rendelkező államra. Az EU ezért támogatja partnerországainak – különösen a földközi-tengeri országoknak, például Algériának – a polgári igazságszolgáltatás területére vonatkozó nemzetközi egyezményekhez való csatlakozását, amelyek közül sokat a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia dolgozott ki.

A Bizottság mindezekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a 662/2009/EK rendelet és a 664/2009/EK tanácsi rendelet hatályán kívül eső, a polgári igazságszolgáltatás területén harmadik országokkal kötendő kétoldalú megállapodások megtárgyalására és megkötésére vonatkozó tagállami felhatalmazás nincs összhangban az EU e területre vonatkozó politikájával.

Újabb levélváltást követően a kérdéssel csak 2019 novemberében keresték meg ismét a Bizottságot. A lezáratlan problémát több alkalommal is részletesen megvitatták, mind politikai, mind szakértői szinten. E találkozók során Franciaország egyértelművé tette, hogy a megállapodástervezet rendelkezéseit családjogi ügyekben is alkalmazandónak kell tekinteni, annak ellenére, hogy a szöveg nem hivatkozik ezekre kifejezetten. 2020 júliusában kis mértékben módosított megállapodástervezetet küldtek a Bizottságnak. Franciaország 2021. április 9-én kelt feljegyzésében (amelyet a Bizottság 2021. július 9-én kapott kézhez) tovább pontosította a megállapodástervezet hatályát, és új változatot nyújtott be, amelyből kikerültek a jogi szakma gyakorlására vonatkozó rendelkezések.

Franciaország kifejtette, hogy a határozatok elismerésére és végrehajtására, az iratkézbítésre és a bizonyításfelvételre vonatkozó rendelkezéseket a családjogi ügyekben is alkalmazni kell, különös tekintettel a házasság felbontására, a különválásra és a házasság érvénytelenítésére, a szülői felügyeletre, a gyermekek jogellenes elvitelére, a tartási kötelezettségekre, a házassági vagyoni jogra és a bejegyzett élettársi kapcsolatokra. Franciaország számára különösen fontos a házasság megegyezésen alapuló felbontásának elismerése. Franciaország biztosította a Bizottságot arról, hogy a közrendre hivatkozó kivétel széles körű alkalmazása a francia igazságszolgáltatás által az algériai határozatok kezelése során garantálja az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség és a gyermekek védelmének tiszteletben tartását.

Franciaország az Algériával fennálló szoros kapcsolatára vonatkozóan rendelkezésre álló legfrissebb adatokat is közölte a Bizottsággal. 2021-ben 611 084 nagykorú algériai állampolgár élt Franciaországban, annak legnépesebb külföldi közösségeként. Ez a szám nem tartalmazza a kiskorúakat, a kettős állampolgárokat és a Franciaországban illegálisan tartózkodó személyeket. A külföldön élő francia állampolgárok nyilvántartásaiban szereplő adatok alapján jelenleg 31 980 francia állampolgár él Algériában. Gazdasági és kereskedelmi szempontból Franciaország Algéria második kereskedelmi partnere és – a szénhidrogén-ágazaton kívül – első befektetője.

Figyelembe véve a Franciaország által szolgáltatott új adatokat és a 2019–2021-es időszakban tartott számos szakértői találkozón elhangzott magyarázatokat, a Bizottság úgy határozott, hogy újraértékeli a helyzetet.

Nyilvánvaló volt, hogy Algéria nem fog belátható időn belül csatlakozni a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencián kidolgozott alapvető egyezményekhez. Ezt Algéria a

Franciaországnak címzett és Franciaország által a Bizottságnak továbbított 2021. február 14-i szóbeli jegyzékben tette egyértelművé.

A Bizottság erőfeszítései ellenére (az emberi jogi albizottságok időszakos ülései Algériával, ahol folyamatosan felmerült Algériának a hágai egyezményekhez való csatlakozásának kérdése; Algéria részvétele a Bizottság által finanszírozott Euromed Justice program valamennyi kiadásában), illetve a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia erőfeszítései ellenére (részvétel a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által kezdeményezett máltai folyamatban, ahol a multilaterális kerethez való csatlakozás előnyeit tárgyalták), Algéria mindig is megtagadta a konstruktív részvételt anélkül, hogy kifejtette volna a döntését alátámasztó okokat.

Másrészt a Bizottság nem tervez EU–Algéria megállapodást polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatban. Az EU ezzel kapcsolatos politikája a multilateralizmuson alapul, így a harmadik államoknak a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencián kidolgozott többoldalú kerethez való csatlakozása önmagában közös jogi keretet hozna létre egyrészt az EU és tagállamai, másrészt Algéria között. Az EU és valamely harmadik ország közötti kétoldalú megállapodások – még abban az esetben is, ha a harmadik ország következetesen megtagadja a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeihez való csatlakozást – csak akkor mérlegelhetők, ha az adott országgal folytatott igazságügyi együttműködés az összes tagállam (azaz az Unió egésze) számára – és nem csak egyetlen tagállam számára – alapvetően fontos. Esetünkben nem ez a helyzet.

Továbbá, amint azt a következő fejezet részletesebben kifejti, a jelen ügyben sem az EUMSZ 351. cikke által biztosított lehetőség, sem a 662/2009 és a 664/2009 rendelet szerinti engedély nem volt alkalmazható.

A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy fontolóra lehet venni az EUMSZ 2. cikke szerinti eseti felhatalmazás megadását Franciaországnak. Franciaország felhatalmazást kaphat arra, hogy az EU kizárólagos külső hatáskörébe tartozó kérdésekben kétoldalú megállapodásról tárgyaljon Algériával (és egy későbbi időpontban megkösse a megállapodást), figyelembe véve az e két országot összekötő kivételes kapcsolatokat, feltéve, hogy ez nem akadályozza az uniós politikák kidolgozását és végrehajtását.

A felek egyetértenek abban, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a multilateralizmus továbbra is az EU harmadik országokkal kapcsolatos politikájának sarokköve, és hogy ez a tárgyalási felhatalmazás – amennyiben azt a Tanács megadja – kivételesnek tekintendő, és semmiképpen sem tekinthető precedensnek. Önmagában az, hogy egy harmadik állam megtagadja a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeihez való csatlakozást, nem tekinthető az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése szerinti felhatalmazás egyetlen előfeltételének, hanem megfelelően bizonyítani kell a tagállam és az adott harmadik ország közötti kapcsolat kivételes helyzetét.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az EUMSZ 351. cikke értelmében az Európai Unióhoz csatlakozó államok újratárgyalhatják az Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartozó ügyekben meglévő kétoldalú megállapodásaikat annak érdekében, hogy kiküszöböljék az uniós vívmányok és az e tagállamok és harmadik országok által a csatlakozásuk időpontját megelőzően kötött nemzetközi megállapodások közötti esetleges összeegyeztethetlenségeket. Több tagállam már élt e cikkel a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos, harmadik országokkal kötött jogi segítségnyújtási megállapodások naprakésszé

tétele érdekében, és a Bizottságot folyamatosan tájékoztatták erről a folyamatról. Az EUMSZ 351. cikkének szövege azonban nem teszi lehetővé az Európai Gazdasági Közösség alapító tagállamai számára, hogy naprakésszé tegyék az 1958. január 1-je után kötött megállapodásokat. A harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodásoknak a közösségi vívmányokkal való összehangolása céljából történő újratárgyalásának lehetősége tehát kizárt azon tagállamok, köztük Franciaország számára, amelyeknek az újratárgyalandó megállapodásai 1962-ből, 1964-ből és 1980-ból származnak⁴.

Ezt a helyzetet némileg enyhítette a 662/2009/EK rendelet és a 664/2009/EK tanácsi rendelet, amelyek kivételes jelleggel és szigorú feltételek mellett lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó bizonyos kérdésekben nemzetközi megállapodásokat tárgyaljanak és kössenek meg. E két rendelet hatálya azonban nagyon szűk, és nem terjed ki a Franciaország és Algéria közötti megállapodástervezetben tárgyalt összes kérdésre. A rendeletek valóban kivételes jellegűek, és megszorító módon kell értelmezni őket.

Ezt figyelembe véve az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól: „Ha egy meghatározott területen a Szerződések kizárólagos hatáskört ruháznak az Unióra, e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust, a tagállamok pedig csak annyiban, amennyiben őket az Unió erre felhatalmazza, vagy ha annak célja az Unió által elfogadott jogi aktusok végrehajtása.”

A fent említetteknek megfelelően ez a rendelkezés felhasználható arra, hogy Franciaország felhatalmazást kapjon az Algériával folytatandó tárgyalások megkezdésére. A polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés jövőjéről szóló, 2019. évi tanácsi következtetések⁵ nyitottak erre a lehetőségre, és emlékeztetnek arra, hogy „a multilaterális megközelítés a polgári igazságszolgáltatás területén is alapvető elem (...) Azon konkrét eseteket illetően, amikor nincs lehetőség multilaterális együttműködésre, a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki hatékony alternatívákat a polgárok és a vállalkozások igényeinek kielégítése érdekében.”

Mivel a jövőbeli megállapodást az uniós vívmányok és a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményei ihletik, a kapcsolódó tárgyalások hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Algéria figyelmét ráirányítsák azokra az előnyökre, amelyeket a többoldalú kerethez való csatlakozás kínálhat.

• Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

Algéria Európa nagyon fontos partnere, közelsége és mérete, a régióban és az afrikai kontinensen betöltött stabilizáló szerepe, és mindenekelőtt az EU tagállamai és Algéria közötti szoros kötelékek miatt.

Az Európai Unió együttműködik Algériával az európai szomszédságpolitika és annak déli dimenziója, a „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára”⁶ keretében. Az EU és Algéria közötti kapcsolatok a 2005-ben hatályba lépett

⁴ Az EUMSZ 351. cikkének értelmezésével kapcsolatban lásd a C-435/22 PPU. sz. ügyben hozott ítélet 115–126. pontját,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:62022CJ0435>

⁵ HL C 419., 2019.12.12.

⁶ Közös közlemény az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Megújított partnerség a földközi-tengeri térség számára”

társulási megállapodáson alapulnak. Ez képezi a felek közötti gazdasági, kereskedelmi, politikai, társadalmi és kulturális kapcsolatokat szabályozó jogi keretet, és tette lehetővé, hogy Algéria és az EU a megállapodás különböző területein folytatott szoros szakértői együttműködés révén közelebb kerüljön egymáshoz.

A jogi és igazságügyi együttműködésről szóló 85. cikk a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatban utal a kölcsönös segítségnyújtás megerősítésére a jogviták, vagy

polgári, kereskedelmi vagy családi jellegű ügyek kezelése terén. Az ilyen együttműködés adott esetben kiterjedhet megállapodások megtárgyalására is.

A tagállamok lehetőséget kapnak arra, hogy a harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodásaikat az uniós szakpolitikák más területein újratárgyalják, akár egy konkrét mechanizmus, akár az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése alapján adott felhatalmazás révén, főként a közlekedéssel kapcsolatos technikai kérdésekben. Például a 847/2004/EK rendelet⁷ meghatározza a meglévő kétoldalú légiközlekedési megállapodások tagállamok általi kiigazítására vonatkozó iránymutatásokat, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti jövőbeli kétoldalú megállapodások megtárgyalásának és megkötésének kritériumait; valamint külön engedélyezési eljárást is létrehozott.

Az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése szerinti felhatalmazási eljárást a közelmúltban alkalmazták közlekedési ügyekben, például az Olaszország és Svájc⁸, valamint egy másik, Németország és Svájc közötti megállapodással⁹ összefüggésben.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése és 81. cikkének (3) bekezdése, mivel e javaslat célja a Franciaország és Algéria közötti megállapodástervezet azon rendelkezéseinek kezelése, amelyek a családjogi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkoznak, a polgári és kereskedelmi ügyek kivételével, amelyeket párhuzamos kezdeményezés keretében vizsgálnak.

https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/joint_communication_renewed_partnership_southern_neighbourhood.pdf

⁷ A tagállamok és harmadik országok közötti légiközlekedési szolgáltatásokra vonatkozó megállapodások tárgyalásáról és végrehajtásáról szóló, 2004. április 29-i 847/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet HL L 157., 2004.4.30., 7. o.; Helyesbítés a tagállamok és harmadik országok közötti légiközlekedési szolgáltatásokra vonatkozó megállapodások tárgyalásáról és végrehajtásáról szóló 2004. április 29-i 847/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez (az Európai Unió Hivatalos Lapja, L 195., 2004.6.2., 3. o.)

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/854 határozata (2020. június 18.) Olaszországnak a Svájccal a két ország között, a határ menti régiókban nemzetközi autóbusszos közúti személyszállítási szolgáltatások nyújtása során folytatott kabotázsműveletek engedélyezéséről kötendő megállapodásról szóló tárgyalásokra, valamint egy ilyen megállapodás megkötésére való felhatalmazásáról, HL L 198., 2020.6.22., 47. o.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/853 határozata (2020. június 18.) Németországnak a Svájccal kötött, kétoldalú közúti szállítási megállapodásának a két ország között, a határ menti régiókban nemzetközi autóbusszos közúti személyszállítási szolgáltatások nyújtása során folytatott kabotázsműveletek engedélyezése céljából történő módosítására való felhatalmazásáról, HL L 198., 2020.6.22., 44. o.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Nem alkalmazandó, mivel a javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

- **Arányosság**

A javaslat célja, hogy az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése értelmében felhatalmazást adjon kétoldalú megállapodásra irányuló tárgyalások folytatására Franciaország és Algéria között, családjogi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekről, amelyek az EU kizárólagos külső hatáskörébe tartoznak. Következésképpen a tanácsi határozatjavaslat nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

Amint azt fentebb kifejtettük, a rendelkezésre álló jogi kerettel és a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos uniós politikával összhangban álló egyetlen lehetőség – amely a multilateralizmuson alapul, és nem irányoz elő EU–Algéria megállapodásra irányuló tárgyalásokat ebben a témában, – az, hogy Franciaország felhatalmazást kap az Algériával való kétoldalú megállapodás megtárgyalására.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése szerinti felhatalmazást az uniós jogalkotónak kell megadnia az EUMSZ 81. cikkének (3) bekezdésében említett jogalkotási eljárásnak megfelelően. A javasolt jogi aktust – mint egyéni felhatalmazást – Franciaország erre irányuló kérésére kell elfogadni. Ezért a jogi aktusnak egy Franciaországnak címzett határozat formáját kell öltenie. Következésképpen a javasolt tanácsi határozat megfelelő eszköz arra, hogy az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban felhatalmazza Franciaországot arra, hogy eljárjon ebben a kérdésben.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat alapját a Franciaország által benyújtott kérelem képezi, és az csak ezt a tagállamot érinti.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A tervek szerint a Franciaország és Algéria közötti tárgyalások alakulását szorosan nyomon kell követni annak érdekében, hogy a végleges megállapodás a lehető legkisebb hatást gyakorolhassa az uniós vívmányokra. E célból a Bizottság megfigyelőként részt vesz a tárgyalásokon, és a Bizottságot folyamatosan tájékoztatni kell a tárgyalások különböző szakaszaiban elért előrehaladásról és eredményekről. Franciaország és a Bizottság adott esetben jelentést tesz a polgári jogi munkacsoportnak. Egyes tárgyalási irányelveket a tanácsi határozattal együtt kell kiadni.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Franciaországnak a családjogi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekről Algériával kötendő kétoldalú megállapodás megtárgyalására való felhatalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹⁰,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) 2016. december 8-i levelében Franciaország felhatalmazást kért a Bizottságtól arra, hogy kétoldalú megállapodásra irányuló tárgyalásokat folytasson Algériával a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekben. A cél a jelenleg hatályos, 1962-ből, 1964-ből és 1980-ból származó három kétoldalú megállapodás korszerűsítése és egységes szerkezetbe foglalása volt.
- (2) Franciaország információkat szolgáltatott arról, hogy a Franciaország és Algéria közötti kivételes gazdasági, kulturális, történelmi, társadalmi és politikai kapcsolatok miatt különleges érdeke fűződik a Bizottságnak továbbított megállapodástervezet megtárgyalásához.
- (3) Franciaország továbbá adatokat szolgáltatott a területén tartózkodó algériai állampolgárok és az Algériában élő francia állampolgárok nagy számáról, valamint a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok különös jelentőségéről.
- (4) Az EU és Algéria közötti kapcsolatok a 2005-ben hatályba lépett, egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodáson¹¹ alapulnak. Ez képezi a felek közötti gazdasági, kereskedelmi, politikai, társadalmi és kulturális kapcsolatokat szabályozó jogi keretet.
- (5) Az euromediterrán megállapodás 85. cikke kimondja, hogy a jogi és igazságügyi együttműködés alapvető fontosságú és szükséges velejárója az EU és Algéria közötti együttműködés egyéb formáinak, és hogy ez az együttműködés adott esetben kiterjedhet az e területekre vonatkozó megállapodások megtárgyalására is.
- (6) A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos ügyekben az EU és a harmadik országok közötti kapcsolatok a Hágai

¹⁰ HL C , , . o.

¹¹ Euromediterrán megállapodás egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság közötti társulás létrehozásáról (HL L 265., 2005.10.10., 1. o.).

Nemzetközi Magánjogi Konferencia által a multilateralizmus elvével összhangban kidolgozott jogi kereten alapulnak. Algéria azonban nem tagja a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferenciának, és mindeddig megtagadta a csatlakozást annak alapvető egyezményeihez.

- (7) Ennek ellenére úgy tűnik, hogy a megállapodástervezetet nagyrészt a Hágai Egyezmények által létrehozott rendszer és az azonos témakörökben elfogadott uniós jogszabályok ihlették.
- (8) A Franciaország és Algéria közötti megállapodástervezetben tárgyalt kérdések többsége érinti az uniós vívmányokat, különösen a családjogi kérdésekre vonatkozó uniós jogszabályokat. Következésképpen az ilyen nemzetközi kötelezettségvállalások tárgyát képező kérdések az Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartoznak. A tagállamok csak akkor tárgyalhatnak meg vagy vállalhatnak ilyen kötelezettségeket, ha erre az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 81. cikkének (3) bekezdésében foglalt anyagi jogalappal összefüggésben értelmezett 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban felhatalmazást adott.
- (9) Mivel az EU a legtöbb kérdésben hatáskörrel rendelkezik, Franciaországnak rendszeresen jelentést kell tennie a Bizottságnak a tárgyalások menetéről. Mind Franciaország, mind a Bizottság rendszeresen tájékoztatja a polgári jogi munkacsoportot a fejleményekről.
- (10) Nincs arra utaló jel, hogy a jövőbeli megállapodás szükségszerűen negatívan érintené az uniós vívmányokat. Helyénvaló azonban olyan tárgyalási irányelveket előírni, amelyek biztosítják az ilyen negatív hatások kockázatának minimalizálását.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Franciaország felhatalmazást kap arra, hogy tárgyalásokat folytasson Algériával a családjogi polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos kérdésekről szóló megállapodásról, feltéve, hogy követi az alább felsorolt tárgyalási iránymutatásokat:

- tájékoztatja Algériát, hogy az Európai Bizottság megfigyelőként részt vesz a tárgyalásokon és tájékoztatást kap a tárgyalások különböző szakaszaiban elért előrehaladásról és eredményekről;
- ösztönzi Algériát, hogy vegye fontolóra a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által kidolgozott, családjogi kérdésekre vonatkozó alapvető egyezményekhez való csatlakozást, és kezdje meg azon okok alapos elemzését, amelyek ebben eddig megakadályozták Algériát;
- tájékoztatja Algériát, hogy a tárgyalások lezárását követően az Európai Unió Tanácsának felhatalmazására van szükség ahhoz, hogy a felek megköthessék a megállapodást;
- tájékoztatja Algériát arról, hogy az Európai Unió Tanácsának a megállapodás megkötésére a Bizottság javaslata alapján adott felhatalmazása időben (például öt évre) korlátozhatja a megállapodás hatályát, és azt követően esetleg felül kell vizsgálni a megállapodást;
- beilleszt egy olyan rendelkezést, amely szerint az e megállapodás alapján Franciaországban elismert határozatok a későbbiekben nem továbbíthatók más uniós tagállamokba;

- biztosítja, hogy az iratok kézbesítésének megtagadásához való jogra vonatkozó rendelkezések összhangban legyenek az iratkézbesítésről szóló átdolgozott rendelet 12. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseivel, amelynek értelmében a címzett akár a kézbesítés alkalmával, akár a kézbesítés időpontjától számított két héten belül megtagadhatja az irat átvételét;
- tájékoztatja Algériát, hogy a tárgyalások alakulásától függően kellő időben más tárgyalási irányelvekre is szükség lehet.

2. cikk

A tárgyalásokat a Bizottsággal egyeztetve kell lefolytatni.

Franciaország rendszeresen jelentést tesz a Bizottságnak az e határozat alapján tett lépésekről, és rendszeresen konzultál vele.

Franciaország írásban jelentést tesz a Bizottságnak a tárgyalások lefolytatásáról és eredményéről, ha a Bizottság erre felkéri

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [...] napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*